

OBČINE JUGOVZHODNE SLOVENIJE IN POSAVJA

Zadeva: ODPRTO PISMO ŽUPANOV O NUJNOSTI HITREJŠEGA UKREPANJA

Spoštovani.

Po tragičnem dogodku v Novem mestu, ki se je zgodil konec oktobra 2025, pozorno spremljamo urejanje zakonodaje in njeno dosledno izvajanje po načelu, da zakon velja enako za vse prebivalce Slovenije.

Po sprejetju Zakona o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti, okrepljeni prisotnosti Policije ter ukrepih Finančne uprave RS so se varnostne razmere na območju Novega mesta ter Jugovzhodne Slovenije in Posavja začele izboljševati. Zmanjšalo se je število nasilnih ravnanj, tatvin in drugih kaznivih dejanj, med prebivalci se je ponovno pojavilo nekaj zaupanja v delovanje države.

Izboljšanje je trajalo približno pet mesecev. V zadnjem obdobju se število prekrškov, tatvin in drugih kaznivih dejanj ponovno povečuje, sodni postopki pa pogosto ne dajejo dovolj hitrega odziva, da bi prebivalcem zagotavljali občutek varnosti.

Posebej zaskrbljivo je, da se je po 2. aprilu 2026, ko je Ustavno sodišče začasno zadržalo izvajanje 8. člena Zakona o nujnih ukrepih za zagotavljanje javne varnosti glede rubeža socialnih prejemkov, stanje na področju varnosti ponovno začelo poslabševati.

1. VARNOST

Prebivalci v bližini romskih naselij poročajo o pogostejših tatvinah, vlomih, poškodovanju premoženja ter nasilnih dejanjih. Odtujeni so kmetijski pridelki, orodje in drugo premoženje. Zabeleženi so primeri fizičnih napadov, groženj in žalitev občanov. Prisotno je tudi motenje javnega reda in miru zaradi pokanja, streljanja, uporabe pirotehnikе ter glasne glasbe v nočnem času.

Prišlo je tudi do napadov na uradne osebe in zaposlene v javnih ustanovah. V Novem mestu je bil poškodovan občinski redar, ki je potreboval zdravniško pomoč.

Nekatere občine se poslužujemo tudi tehničnih odvrčalnih ukrepov. Tako je Občinski svet Mestne občine Novo mesto 6. 11. 2025 sprejel sklep o postavitvi dodatnih lokacij videonadzora na javnih površinah. Kamere bi Policiji pomagale pri hitrejšem odkrivanju storilcev. Kljub vloženi vlogi občina predhodno potrebnega mnenja informacijske pooblaščenke po več mesecih še ni prejela.

V javnosti so se pojavile informacije o domnevnem razkrivanju podatkov o prihodih dodatnih policijskih patrolj. Takšne navedbe zahtevajo preveritev, saj bi uhajanje internih informacij lahko zmanjšalo učinkovitost policijskih ukrepov.

Tudi zaposleni v zdravstvenih domovih v obeh regijah in Splošni bolnišnici Novo mesto se srečujejo z grožnjami, agresivnim vedenjem, tudi krajami in posameznimi fizičnimi napadi. Zaradi varnosti zaposlenih in obiskovalcev javne institucije vse pogosteje potrebujejo fizično varovanje in druge ukrepe. Težave se pojavljajo tudi pri intervencijah nujne medicinske pomoči v nekaterih romskih naseljih ter zlorabah pri koriščenju urgentne službe.

Poslabšanje varnostnih razmer zmanjšuje zaupanje prebivalcev v pravni sistem in povečuje občutek ogroženosti.

PRIČAKUJEMO:

- Dosledno obravnavo vseh kaznivih dejanj ne glede na višino škode.
- Nenapovedane policijske nadzore na območjih z večjim številom kaznivih dejanj.
- Pospešitev postopkov za uvedbo videonadzora na javnih površinah.
- Preveritev morebitnega uhajanja internih informacij ter okrepitev nadzora nad varovanjem podatkov.
- Večjo prisotnost policije v okolici romskih naselij in redno obveščanje krajevnih skupnosti o izvedenih aktivnostih.

- Pogostejše nadzore v okolici zdravstvenih ustanov, šol, prometnih vozlišč in drugih javnih objektov.

2. VANDALIZEM

V zadnjih letih je bilo zabeleženih več primerov vandalizma, poškodovanja javne infrastrukture, požigov občinskih koles, požarov na kmetijskih zemljiščih ter uničevanja premoženja v javnih ustanovah.

PRIČAKUJEMO, da:

- povzročitelji vandalizma povrnejo nastalo škodo ali jo odpravijo v kratkem obdobju z lastnim delom, kadar je to izvedljivo. V nasprotnem primeru se naj škoda trga od socialnih prejemkov.
- se zagotovi hitro povračilo stroškov intervencij in nastale škode ter učinkovita izterjava od povzročiteljev.
- se okrepi prisotnost policije na območjih, kjer se vandalizem pogosto pojavlja.

3. ZAGOTAVLJANJE KOMUNALNIH STORITEV IN BIVALNIH POGOJEV

Trudimo se zagotavljati komunalno opremljenost romskih naselij, vključno z dostopom do vode, elektrike, kanalizacije in odvoza odpadkov. Kljub temu ostajajo težave z neplačevanjem storitev in poškodbami infrastrukture. Javna komunalna podjetja beležijo visoke neporavnane obveznosti za porabljeno vodo, stroški pa se posredno prenašajo na vse občane.

PRIČAKUJEMO, da se:

- omogoči neposredna poravnava osnovnih komunalnih stroškov iz socialnih transferjev ob soglasju upravičenca oziroma na podlagi zakonske ureditve.
- zagotovi hiter odziv gradbene inšpekcije pri nelegalnih gradnjah ter vzpostavi natančna evidenca stroškov odstranitve.
- pri izvajanju inšpekcijskih ukrepov zagotoviti prisotnost Policije.
- omogoči obročno plačilo komunalnega prispevka pri urejanju stanovanjskih razmer, ne da bi posameznik zaradi tega izgubil pravico do socialnih transferjev.

Pozivamo k nujnosti hitrejšega in bolj učinkovitega ukrepanja na navedenih področjih.

Lep pozdrav.

Novo mesto, 3. 7. 2026

Poslano:

- Minister Franci Matoz, Ministrstvo za notranje zadeve in javno upravo

V vednost:

- Kabinet predsednika vlade
- Ministrica Mateja Ribič, Ministrstvo za demografijo, družino in socialne zadeve

Mestna občina Novo mesto
mag. Gregor Macedoni, župan l.r.

Mestna občina Krško
Janez Kerin, župan l.r.

Občina Šentjernej
Jože Simončič, župan l.r.

Občina Škocjan
Jože Kapler, župan l.r.

Občina Trebnje
Mateja Povhe, županja l.r.

Občina Metlika
Martina Legan Janžekovič, županja l.r.

Občina Črnomelj
Andrej Kavšek, župan l.r.

Občina Semič
Polona Kambič, županja l.r.

Občina Kočevje,
Gregor Košir, župan l.r.

Občina Ribnica,
Samo Pogorelc, župan l.r.

Občina Brežice,
Ivan Molan, župan l.r.

Občina Grosuplje,
dr. Peter Verlič, župan l.r.